ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ
ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ

Հայաստանի Հանրապետություն, 0010, ք. Երևան, Տիգրան Մեծի 4, հեռ.՝ (+374 60) 830 840, (+374 60) 830 850
Էլ-փոստ՝ info@competition.am, վեբ կայք՝ http://www.competition.am

«22» 12 2023թ.
No ՀԴՀ-011580

«ՊԱՄ ԸՆՏԱՆԻՔ» ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՏՆՕՐԵՆ ՊԱՐՈՆ ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԻՆ
(հասցե՝ ք. Երևան, Տիգրան Մեծի փ., 54Ա, բն. 10, էլ. փոստի հասցե՝ info@pam.am)

Հարգելի՛ պարոն Պետրոսյան,

Մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը (այսուհետ՝ **Հանձնաժողով**) 2023 թվականի դեկտեմբերի 21-ի ««Պամ ընտանիք» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ հարուցելու մասին» թիվ 539-Ա որոշմամբ (այսուհետ՝ **թիվ 539-Ա որոշում**) հարուցել է թիվ ՀԳ-04750/23 վարույթը:

«Պամ ընտանիք» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետ՝ **Ընկերություն**) լսված լինելու իրավունքն իրացնելու նպատակով Ընկերությունը կարող է երկշաբաթյա ժամկետում Հանձնաժողով ներկայացնել գրավոր դիրքորոշում և այն հիմնավորող նյութեր հարուցված վարույթում քննարկվող հարցերի վերաբերյալ: Ընկերության հիմնավոր միջնորդության հիման վրա երկշաբաթյա ժամկետը Հանձնաժողովի նախագահի գրությամբ կարող է երկարաձգվել մինչև երկշաբաթյա ժամկետով:

Տեղեկացնում ենք նաև, որ.

1. «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 31-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ տարիներով, ամիսներով կամ օրերով հաշվարկվող ժամկետների ընթացքն սկսվում է այն օրացուցային տարվա, ամսվա, ամսաթվի կամ վրա հասած իրադարձությանը հաջորդ օրվանից, որով որոշված է դրա ժամկետի սկիզբը:

2. Ընկերությունը թիվ 539-Ա որոշումը ստանալու օրվանից երկշաբաթյա ժամկետում Ընկերությանը վերագրվող իրավախախտման փաստն ընդունելու և իրավախախտման հետևանքները վերացրած լինելու դեպքում կարող է արագացված վարույթ կիրառելու մասին միջնորդություն ներկայացնել Հանձնաժողով, ընդ որում, արագացված վարույթի կիրառման արդյունքում պատասխանատվության միջոց կիրառելիս պատասխանատվության միջոցը չի կարող գերազանցել տվյալ իրավախախտման համար նախատեսված ամենախիստ պատասխանատվության միջոցի մեկ երկրորդը:

3. Օրենքի 94-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ պատասխանատվության միջոց կիրառելիս Հանձնաժողովը հաշվի է առնում տվյալ իրավախախտման բնույթը, տևողությունը, իրավախախտման հնարավոր կամ փաստացի ազդեցությունը շուկայում մրցակցային իրավիճակի կամ սպառողների շահերի վրա, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից տվյալ խախտման կրկնակիությունը, եթե նախորդ խախտման համար պատասխանատվության միջոց կիրառելու օրվանից չի անցել հինգ տարի, տնտեսավարող սուբյեկտի դիտավորության աստիճանը, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից իրավախախտում կատարվելու շարժառիթները և հանգամանքները, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից իրավախախտում կատարվելու փաստն ընդունելու կամ Հանձնաժողովի հետ համագործակցելու հանգամանքը, պատասխանատվությունից ազատելու հիմքերը, տնտեսավարող սուբյեկտի վրա նշանակվող տուգանքի հնարավոր ազդեցությունը, տվյալ տնտեսավարող սուբյեկտի գործունեության ոլորտը և տնտեսավարող սուբյեկտի պատմությունը: Ընդ որում, «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 43-րդ հոդվածի համաձայն՝ Ընկերության համար բարենպաստ հանգամանքների ապացուցման բեռը կրում է Ընկերությունը:

4. Պատասխանատվության միջոցի ընտրությունը և տուգանքի հաշվարկումն իրականացվում է Հանձնաժողովի 2021 թվականի դեկտեմբերի 28-ի թիվ 395-Ն որոշմամբ սահմանված մեթոդաբանությամբ:

5. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 479-րդ հոդվածով վարչական վարույթով ապացույց կամ բացատրություն կեղծելու, փոխելու, ոչնչացնելու կամ թաքցնելու կամ կեղծ ապացույց ներկայացնելու համար սահմանված է քրեական պատասխանատվություն:

6. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 504-րդ հոդվածով վարչական վարույթով սուտ բացատրություն կամ սուտ ցուցմունք տալու համար սահմանված է քրեական պատասխանատվություն:

7. Ընկերության կողմից թիվ ՀԳ-04750/23 վարույթի հարուցումից հետո դրա շրջանակում քննարկվող վարքագծի կրկնությունը հիմք է նոր վարույթ հարուցելու համար:

8. Հանձնաժողովին փաստաթղթեր ներկայացնել և ստանալ, ինչպես նաև Հանձնաժողովի հետ հետագա ողջ հաղորդակցությունը կարող եք իրականացնել նաև առցանց՝ Հանձնաժողովի e-Compete էլեկտրոնային համակարգի (այսուհետ՝ **Համակարգ**) միջոցով, որի համար անհրաժեշտ է գրանցվել համակարգում՝ մուտք գործելով Հանձնաժողովի պաշտոնական կայքի (www.competition.am) «Իմ էջը» բաժին, ընտրելով «Գրանցվել» հրամանը և լրացնելով անձի նույնականացման համար պահանջվող տվյալները:

Կից ուղարկվում է թիվ 539-Ա որոշման պատճենը:

Առդիր՝ «4» թերթ:

ՀԱՐԳԱՆՔՈՎ՝ **ԱՇՈՏ ՎԱՀԱՆՅԱՆ**

Կատարող՝ Թերեզա Հակոբյան
Անբարեխիղճ մրցակցության վերահսկողության վարչություն
Հեռ. (+374 60) 830-840 (242)

competition.am կայքում հրապարակման օրը՝ 24 հունվարի 2024 թվական:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

21 դեկտեմբերի 2023 թվականի թիվ 539-Ա

«ՊԱՄ ԸՆՏԱՆԻՔ» ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԱՐՈՒՅԹ ՀԱՐՈՒՑԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ **Հանձնաժողով**) 2023 թվականի դեկտեմբերի 21-ի նիստում, քննարկելով «Պամ ընտանիք» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետ նաև՝ **Ընկերություն**) կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ հարուցելու մասին հարցը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

Ֆիզիկական անձ Գևորգ Պետրոսյանը (այսուհետ նաև՝ **Հաղորդում ներկայացրած անձ**) 2023 թվականի նոյեմբերի 24-ին Հանձնաժողով է ներկայացրել հաղորդում (այսուհետ նաև՝ **Հաղորդում**)՝ ի թիվս այլնի, հայտնելով, որ Ընկերությունը հայտարարված ժամանակահատվածում չի իրականացնում Չինաստանից ՀՀ պատվերների առաքումը:

Հանձնաժողովի նախագահի 2023 թվականի նոյեմբերի 29-ի «Արտաքին դիտում իրականացնելու մասին» թիվ 214-Ա հրամանի հիման վրա 2023 թվականի նոյեմբերի 30-ին «www.pam.am» կայքում (այսուհետ նաև՝ **Կայք**) իրականացվել է արտաքին դիտում, որի արդյունքում կազմվել է «Արտաքին դիտման արդյունքների վերաբերյալ» թիվ 214 արձանագրությունը (այսուհետ նաև՝ **թիվ 214 արձանագրություն**):

Թիվ 214 արձանագրության համաձայն՝ Կայքում առկա է «Սակագներ» բաժինը, որում առկա տեղեկատվության համաձայն՝

1) Չինաստանից ՀՀ օդանավով առաքման արժեքը 1 կիլոգրամի համար կազմում է 6888 ՀՀ դրամ, իսկ առաքումն իրականացվում է 5-ից 10 աշխատանքային օրերի ընթացքում:

2) Չինաստանից ՀՀ նավով առաքման արժեքը 1 կիլոգրամի համար կազմում է 888 ՀՀ դրամ, իսկ առաքումն իրականացվում է 50-ից 60 աշխատանքային օրերի ընթացքում:

3) Չինաստանից ՀՀ բեռնատարով առաքման արժեքը 1 կիլոգրամի համար կազմում է 2500 ՀՀ դրամ, իսկ առաքման ժամկետների վերաբերյալ տվյալները բացակայում են:

4) Կայքի մեկ այլ հատվածում առկա է «Ընդհանուր դրույթներ և պայմաններ» բաժին, որտեղ, ի թիվս այլնի, հրապարակված է հետևյալը. «ՊԱՄ ԸՆՏԱՆԻՔԸ» պատասխանատվություն է կրում միայն իր պահեստ հասած և պահեստում ընդունված Պատվերներ փոխադրման համար: «ՊԱՄ ԸՆՏԱՆԻՔԻ» կողմից հայտարարված փոխադրման ժամկետները պայմանական են և դրանց խախտման համար Ընկերությունը որևէ պատասխանատվություն չի կրում:»:

Հանձնաժողովի նախագահի 2023 թվականի նոյեմբերի 30-ի թիվ 10710 գրությամբ (այսուհետ նաև՝ **Գրություն**) Ընկերությունից պահանջվել է 5 (հինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում Հանձնաժողով ներկայացնել տեղեկատվություն՝ Ընկերության կողմից 2022 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2023 թվականի նոյեմբերի 30-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածում Չինաստանից ՀՀ առաքումների վերաբերյալ՝ համաձայն կից ներկայացված Ձևանմուշի (առաքման յուրաքանչյուր եղանակի, ինչպես նաև նշված ժամանակահատվածում առաքման հայտարարված ժամկետն Ընկերության կողմից փոփոխված լինելու դեպքում յուրաքանչյուր ժամկետի մասով ներկայացնելով առանձին Ձևանմուշ):

Ընկերությունը Գրությունը ստացել է 2023 թվականի դեկտեմբերի 12-ին և դեկտեմբերի 18-ին Հանձնաժողով է ներկայացրել 2023 թվականի հունիսի 2-ից մինչև նոյեմբերի 26-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածում իրականացված ծովային առաքումների և 2023 թվականի մայիսի 31-ից մինչև դեկտեմբերի 3-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածում իրականացված օդային առաքումների վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

Ֆիզիկական անձ Արևիկ Ղազարյանը 2023 թվականի դեկտեմբերի 20-ին Հանձնաժողովի էլեկտրոնային փոստի հասցեին ուղարկել է նամակ՝ հայտնելով հետևյալը. «Բարև Ձեզ այս առաքանին ինձ պետք է հասներ ամսի 5-ին: Սպասարկման կենտրոն հասել ամսի 17-ին, այսօր ամսի 20-ն է դեռ չեն առաքել իրենց ասած օրվանից անցել է 15 օր: Ու ասում են առաքման համար սպասեմ ևս 3-4 օր: Արդյունքում իմ ապրանքն ինձ հասնում է 20-22 օր ուշ:»:

2023 թվականի դեկտեմբերի 20-ին Հանձնաժողովի էլեկտրոնային փոստի հասցեին ուղարկվել է ևս մեկ նամակ Ընկերության գործունեության վերաբերյալ, որտեղ նշվում է հետևյալը. «Ես ուզում եմ բողոքել Պամ բեռնափոխադրման ընկերության դեմ: Պատվերները նշված ժամկետից շատ ուշ են հասնում և իրենք միշտ խաբում են օրը: Կարողա շաբաթներով ուշանա: Չհաշված որ 1 անգամ պատվերս կորցրել են ու եթե չբողոքեյի նույնիսկ չէին փոխհատուցի: Էլի շատ մարդիկ են բողոքում որ իրենց պատվերները կորցնում են!! Զանգերին ու նամակներին մի կերպ են պատասխանում կամ ընդհանրապես չեն պատասխանում: Ամենավերջինը դեկտեմբերի 13-ի պատվերն է, որի հասնելու օրը փոխեցին 19 ու նույնիսկ հիմա չի հասել:»:

«Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» օրենքի (այսուհետ նաև՝ **Օրենք**) 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն է համարվում տնտեսավարող սուբյեկտի ցանկացած գործողություն կամ վարքագիծ, որը հակասում է սույն օրենքին, այլ օրենքներին, նորմատիվ իրավական ակտերին կամ գործարար շրջանառության սովորույթներին, խախտում է տնտեսավարող սուբյեկտների միջև կամ վերջիններիս ու սպառողների կամ ձեռք բերողների միջև բարեխղճության՝ ազնվության, արդարության, ճշմարտության և (կամ) անաչառության սկզբունքները:

Օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցությունն արգելվում է:

Օրենքի 16-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն են սույն օրենքի 17-24-րդ հոդվածներում նախատեսված դեպքերը, ինչպես նաև սույն հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներին համապատասխանող այլ գործողությունները:

Օրենքի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն է համարվում հասարակության մոլորեցումը, այդ թվում՝

1) ցանկացած գործողություն կամ վարքագիծ, որը մոլորեցնում է կամ կարող է մոլորեցնել հասարակությանը տնտեսավարող սուբյեկտի, նրա գործունեության կամ առաջարկած ապրանքների, դրանց գովազդմանը, տարածմանը կամ իրացմանը նպաստող միջոցառումների, ապրանքի աշխարհագրական ծագման կամ սույն օրենքի 20-րդ հոդվածում թվարկված բնութագրերի կամ պայմանների վերաբերյալ.

2) ապրանքների որակն անհիմն չափազանցելը կամ որակի, քանակի կամ այլ բնութագրերի կամ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելը կամ տեղեկատվությունն այն ձևով ներկայացնելը, որը կարող է հանգեցնել թյուր տպավորության ստեղծման (ապակողմնորոշման).

3) գովազդի մեջ (գովազդելու ընթացքում) կամ իրացման ընթացքում թերի կամ կեղծ կամ ոչ լիարժեք տվյալների (տեղեկությունների) նշումը կամ այնպիսի տվյալների (տեղեկությունների) բացակայությունը կամ տվյալների (տեղեկությունների) այն ձևով նշումը, որն սպառողին հնարավորություն չի տալիս ամբողջական պատկերացում կազմելու իրացվող կամ գովազդվող ապրանքի կամ տնտեսավարող սուբյեկտի վերաբերյալ.

4) օրենքին հակասող, այդ թվում՝ անբարեխիղճ կամ հակաօրինական կամ հավաստիության կամ պատշաճության խախտմամբ իրականացվող գովազդները, որոնք կարող են կանխել, սահմանափակել կամ արգելել տնտեսական մրցակցությունը կամ վնասել սպառողների շահերը:

Վերոնշյալից հետևում է, որ օրենսդիրը հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության օբյեկտիվ կողմի սպառիչ ցանկ չի սահմանել, այլ մասնավորեցրել է դրանցից մի քանիսը, որոնք արտահայտվում են.

1) ապրանքի բնութագրերի կամ իրացման պայմանների վերաբերյալ թյուր տպավորության՝ ապակողմնորոշելու հնարավորության ստեղծմամբ, այդ թվում՝ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելու եղանակով.

2) սպառողին գովազդվող կամ իրացվող ապրանքի վերաբերյալ ամբողջական պատկերացում կազմելու հնարավորություն չտալով, այդ թվում՝ թերի, կեղծ կամ ոչ լիարժեք տվյալներ նշելու եղանակով.

3) տնտեսական մրցակցությունը կանխող, սահմանափակող կամ արգելող կամ սպառողների շահերը վնասող օրենքին հակասող գովազդով.

4) ցանկացած այլ դրսևորմամբ, որը ստեղծում է տնտեսավարող սուբյեկտի, նրա գործունեության կամ առաջարկած ապրանքների, դրանց բնութագրերի կամ այլ պայմանների վերաբերյալ մոլորեցնելու հնարավորություն:

Ընդ որում, միևնույն վարքագիծը միաժամանակ կարող է համապատասխանել հասարակության մոլորեցման մեկից ավելի դրսևորումներին: Այսպես, օրինակ՝ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելը կարող է ոչ միայն ամբողջական պատկերացում կազմելու

հնարավորություն չտալ, այլ նաև ստեղծել թյուր տպավորության՝ ապակողմնորոշելու հնարավորություն:

Նման պայմաններում Ընկերության կողմից Կայքում Չինաստանից դեպի ՀՀ օդային առաքումների համար 5-ից 10-ը աշխատանքային օր, իսկ Չինաստանից դեպի ՀՀ ծովային առաքումների համար 50-ից 60 աշխատանքային օր հայտարարելն այն դեպքում, երբ այդ ծառայությունների ժամկետները գործնականում գերազանցում են Ընկերության կողմից հայտարարված առավելագույն ժամկետները, ինչպես նաև, երբ Կայքի մեկ այլ բաժնում ժամկետների առնչությամբ այլ բան (վերապահում) է սահմանվել, առերևույթ կարող է պարունակել հասարակության մոլորեցման դրսևորումներով անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշներ:

Օրենքի 92-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման համար Հանձնաժողովն իրավասու է տնտեսավարող սուբյեկտներին, պետական մարմիններին և դրանց պաշտոնատար անձանց տալու նախազգուշացում կամ նշանակելու տուգանք:

Օրենքի 93-րդ հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցության համար նշանակվող տուգանքի չափը կազմում է տնտեսավարող սուբյեկտի՝ տվյալ իրավախախտմանը նախորդող տարվա հասույթի մինչև հինգ տոկոսը:

Օրենքի 93-րդ հոդվածի 13-րդ մասի համաձայն՝ նախորդ տարում 12 ամսից պակաս գործունեություն իրականացրած լինելու դեպքում սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքների չափը կազմում է իրավախախտմանը նախորդող, բայց ոչ ավելի, քան 12 ամսվա գործունեության ժամանակահատվածի հասույթի նկատմամբ սույն հոդվածում նախատեսված տոկոսը:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը՝ Հանձնաժողովն անհրաժեշտ է համարում Ընկերության կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտումների հատկանիշների առկայությունը պարզելու նպատակով հարուցել վարույթ:

Հիմք ընդունելով վերոգրյալը և ղեկավարվելով Օրենքի 76-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով, 79-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետով, 83-րդ հոդվածի 1-ին մասով և 42-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝ Հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. «Պամ ընտանիք» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտումների վերաբերյալ հարուցել վարույթ:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում ընդունման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ
ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐ ՓՈԽԱՐԻՆՈՂ **Տ. ՄԱՐԿՈՍՅԱՆ**

2023 թ. դեկտեմբերի 21
Երևան